

ÎNCHEIERE

4 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Luiza Gafton

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Casa Națională de Asigurări Sociale

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Radion Cojocaru împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Casei Naționale de Asigurări Sociale cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea de a recalcula și achita pensia

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2018 prin care au fost respinse cererile de apel declarate de Casa Națională de Asigurări Sociale și Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și menținută hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Centru din 1 noiembrie 2017, prin care a fost admisă acțiunea integral

constată:

La 22 decembrie 2016, Radion Cojocaru a depus cerere de chemare în judecată împotriva MAI al RM cu privire la contestarea actului administrativ, obligarea de a recalcula și achita pensia.

În motivarea acțiunii a invocat că este fost angajat al Ministerului Afacerilor Interne al RM, la moment pensionar al MAI al RM, exercitând până la momentul concedierii funcția de șef al Catedrei Științe penale a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al RM.

Comunică că la 1 martie 2016, prin Ordinul MAI nr. 37 ef. din 26 februarie 2016 cu privire la întreruperea raporturilor de muncă și încetarea serviciului în MAI al locotenent-colonelului de poliție Radion Cojocaru, a fost reziliat contractul individual de muncă încheiat dintre el în calitate de șef al Catedrei Științe penale, conferențiar universitar, prin cumul, pe 0,5 salariu al aceleiași catedre și Ministerul Afacerilor Interne, în legătură cu depunerea cererii personale la împlinirea vechimii în muncă ce permite dreptul la pensie pe linia MAI, conform prevederilor art. 47 alin. (1) lit. (a) și (c), 65, 66 și 68 alin. (1) din

Legea nr. 320 din 27 decembrie 2012 cu privire la activitatea poliției și statutul polițistului, cu dreptul de a primi pensie pe linia MAI, din 1 martie 2016.

Ca urmare, serviciile abilitate ale Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al RM au perfectat dosarul de pensionare, expediindu-l în adresa MAI al RM pentru a fi stabilită pensia.

Relatează că în luna aprilie 2016, dânsul s-a prezentat la DGEF a MAI al RM unde i-a fost înmănată legitimația de pensionar nr. 22447 și avizul privind stabilirea pensiei, prin care a fost informat că i s-a stabilit o pensie, începând cu 2 martie 2016, în mărime de 3947,59 lei lunar.

Notează că reieșind din mărimea pensiei stabilite, dânsul a constatat că la calcularea acesteia nu au fost luate în considerație toate plățile care s-au achitat în ultimul an de serviciu și care au fost incluse în certificatul de întreținere bănească prezentat de serviciul financiar al Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al RM.

Prin urmare, la 16 noiembrie 2016, dânsul s-a adresat cu o cerere prealabilă către Ministerul Afacerilor Interne al RM înregistrată cu nr. c-2642/16, solicitând revizuirea materialelor dosarului de pensionare cu efectuarea calculului sumelor achitate lui pentru stabilirea pensiei în baza certificatului de întreținere bănească.

Astfel, la 23 noiembrie 2016, MAI al RM a expediat răspuns la cererea prealabilă, cu număr de ieșire 15/3 C-292/16, prin care a refuzat în satisfacerea cererii prealabile fără a formula argumente justificative în susținerea refuzului expus în scrisoarea de răspuns.

Remarcă că sumele ce i-au fost achitate, neluate în calcul la stabilirea pensiei, specificate în certificatul despre întreținerea bănească nr. 3 la compartimentul 0,5 conferențiar universitar (suma totală pentru ultimul an de serviciu - 8400 lei) și compartimentul ore de activitate științifică (suma totală pentru ultimul an de serviciu - 14475,50 lei), constituie plăți ce i-au fost acordate cu titlu permanent atât în ultimul an de serviciu, cât și pe parcursul mai multor ani.

Consideră refuzul Ministerului Afacerilor Interne al RM drept unul neîntemeiat și lipsit de suport juridic.

Având în vedere prevederile pct. 1 și 3 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994, rezumă că plățile efectuate în legătură cu deținerea prin cumul, 0,5 salariu, a funcției de conferențiar universitar al Catedrei Științe penale a facultății Științe polițienești a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al RM și plățile efectuate pentru prestarea orelor de activitate științifică, reprezintă plăți permanente, care nu pot fi identificate drept achitări ocazionale sau sporadice.

Evidențiază că acest fapt este identificat din conținutul certificatului despre întreținerea bănească, unde aceste plăți sunt reprezentate ca plăți fixe, achitate lunar sau pentru o anumită perioadă a anului de studiu.

Consideră că contrar prevederilor pct. 1 și 3 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției și sistemului penitenciar, la stabilirea mărimii pensiei, MAI al RM nu a luat în calcul plățile ce i-au fost efectuate în legătură cu deținerea prin cumul, 0,5 salariu, a funcției de conferențiar universitar al Catedrei Științe penale a facultății Științe Polițienești a Academiei

„Ștefan cel Mare” a MAI al RM și plățile efectuate pentru prestarea orelor de activitate științifică în calitate de conducător de doctorat.

Își întemeiază pretențiile în baza dispozițiilor art. 3, 5, 6, 11, 14, 16, 17 din Legea contenciosului administrativ, art. 166, 167 CPC.

Solicită admiterea acțiunii, a considera ca fiind ilegal refuzul asupra cererii prealabile operat de către Ministerul Afacerilor Interne prin scrisoarea 15/3 C-292/16 din 23 noiembrie 2016, obligarea Ministerului Afacerilor Interne al RM să recalculeze și să achite mărimea pensiei stabilite pornind de la momentul stabilirii pensiei (din 2 martie 2016), prin includerea în calculul pensiei a plăților de care dânsul a beneficiat în legătură cu deținerea prin cumul, 0,5 salariu, a funcției de conferențiar universitar al Catedrei Științe penale a facultății Științe Polițienești a Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al RM, și plățile efectuate pentru prestarea orelor de activitate științifică, incluse în certificatul despre întreținerea bănească nr. 3.

Prin cererea de modificare și completare a cererii de chemare în judecată, Radion Cojocaru a concretizat cercul de pârâți, indicând în calitate de pârâți Ministerul Afacerilor Interne al RM și Casa Națională de Asigurări Sociale, totodată, solicitând admiterea prezentei cereri, obligarea Ministerului Afacerilor Interne al RM să recalculeze mărimea pensiei ce i-a fost stabilită pornind de la momentul stabilirii pensiei, prin includerea în calculul pensiei a plăților de care dânsul a beneficiat în legătură cu deținerea prin cumul, a funcției de conferențiar universitar al Catedrei drept penal (0,5 salariu), precum și plățile care i-au fost achitate pentru prestarea orelor de activitate științifică (conducerea tezelor de doctorat, examene doctorat etc.), obligarea Ministerului Afacerilor Interne al RM să achite diferența neachitată a mărimii pensiei pentru perioada pornind de la momentul stabilirii pensiei – 1 martie 2016 până la 31 decembrie 2016, rezultată din neinclusiunea în calculul pensiei a plăților de care dânsul a beneficiat în legătură cu deținerea prin cumul, a funcției de conferențiar universitar al Catedrei drept penal (0,5 salariu), precum și plățile care i-au fost achitate pentru prestarea orelor de activitate științifică (conducerea tezelor de doctorat, examene doctorat etc.), obligarea Casei Naționale de Asigurări Sociale să achite diferența neachitată a mărimii pensiei pentru perioada pornind de la 1 ianuarie 2017, rezultată din neinclusiunea în calculul pensiei a plăților de care dânsul a beneficiat în legătură cu deținerea prin cumul, a funcției de conferențiar universitar al Catedrei drept penal (0,5 salariu), precum și plățile care i-au fost achitate pentru prestarea orelor de activitate științifică (conducerea tezelor de doctorat, examene doctorat etc.).

Prin hotărârea Judecătorei Chișinău sediul Centru din 1 noiembrie 2017 a fost admisă acțiunea integral, considerat ilegal refuzul Ministerului Afacerilor Interne al RM asupra cererii prealabile a lui Radion Cojocaru, operat prin scrisoarea 15/3 C-292/16 din 23 noiembrie 2016.

A fost obligat Ministerul Afacerilor Interne al RM să recalculeze mărimea pensiei stabilite lui Radion Cojocaru, inclusiv perioada pornind de la momentul stabilirii pensiei, prin includerea în calculul pensiei a plăților de care a beneficiat Radion Cojocaru în legătură cu deținerea prin cumul, a funcției de conferențiar universitar al Catedrei drept penal (0,5 salariu) din cadrul Academiei „Ștefan cel

Mare” a MAI al RM, precum și plățile care i-au fost achitate pentru prestarea orelor de activitate științifică.

A fost obligat Ministerul Afacerilor Interne al RM să achite diferența neachitată a mărimii pensiei lui Radion Cojocaru, pentru perioada 1 martie 2016 până la 31 decembrie 2016, rezultată din neinclusiunea în calculul pensiei a plăților de care a beneficiat Radion Cojocaru în legătură cu deținerea prin cumul, a funcției de conferențiar universitar al Catedrei drept penal (0,5 salariu) din cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al RM, precum și plățile care i-au fost achitate pentru prestarea orelor de activitate științifică.

A fost obligată Casa Națională de Asigurări Sociale să achite diferența neachitată a mărimii pensiei lui Radion Cojocaru, pentru perioada pornind de la 1 ianuarie 2017, rezultată din neinclusiunea în calculul pensiei a plăților de care a beneficiat Radion Cojocaru în legătură cu deținerea prin cumul, a funcției de conferențiar universitar al Catedrei drept penal (0,5 salariu), din cadrul Academiei „Ștefan cel Mare” a MAI al RM, precum și plățile care i-au fost achitate pentru prestarea orelor de activitate științifică.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2018 au fost respinse cererile de apel declarate de Casa Națională de Asigurări Sociale și Ministerul Afacerilor Interne al RM și menținută hotărârea primei instanțe.

La 25 aprilie 2018, Ministerul Afacerilor Interne al RM a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei recurate și a hotărârii instanței de fond, cu pronunțarea unei noi decizii prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat că pensia intimatului a fost stabilită în conformitate cu prevederile din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne și din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilire și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și sistemului penitenciar.

Menționează că urmare a modificărilor operate în Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, dosarele de pensionare au fost transmise Casei Naționale de Asigurări Sociale, iar sursele financiare planificate de către Direcția protecție și asistență socială a MAI al RM pentru anul 2017 la compartimentul „pensiile militare” au fost redistribuite Casei Naționale de Asigurări Sociale.

Consideră că instanța de fond și instanța de apel eronat au aplicat prevederile din Legea menționată, or, în cazul devenirii irevocabile a hotărârii judecătorești, MAI al RM se va afla în imposibilitate să execute hotărârea, deoarece Casa Națională de Asigurări Sociale este succesorul în drepturi și obligații a MAI al RM.

La 23 aprilie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, Casa Națională de Asigurări Sociale a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei recurate, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind respingerea integrală a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu decizia recurată, considerând-o neîntemeiată, deoarece instanța de apel nu a analizat multilateral actele normative și legislația în vigoare ce reglementează astfel de litigii, precum și nu au fost dovedite circumstanțele considerate de prima instanță și instanța de apel ca fiind stabilite.

Cu referire la prevederile art. 44 alin. (2), 48 din Legea asigurării cu pensii a militarilor și a persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, prevederile din Hotărârea de Guvern nr. 1427 din 28 decembrie 2016, pct. 1, 2 și 3 din Hotărârea de Guvern nr. 78 din 21 februarie 1994 și având în vedere că plățile solicitate de intimat de a fi incluse în calculul pensie sunt plăți achitate pentru muncă realizată prin cumul de lector universitar pentru munca exercitată în afara atribuțiilor funcționale și care nu sunt acordate permanent, respectiv plățile (salariul) menționate nu pot fi incluse în calculul pensiei.

Evidențiază că instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au ținut cont de prevederile legale menționate, fiind admisă neîntemeiat acțiunea.

La 14 iunie 2018, Radion Cojocar u a depus referință la recursurile declarate de MAI al RM și CNAS, solicitând respingerea acestora cu menținerea hotărârii Judecătorei Chișinău sediul Centru din 1 noiembrie 2017 și deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2018.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul la 23 aprilie 2018 și respectiv, la 25 aprilie 2018 împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 martie 2018 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursurilor, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Casa Națională de Asigurări Sociale nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursurilor nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursurile declarate de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Casa Națională de Asigurări Sociale, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Casa Națională de Asigurări Sociale ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursurile declarate de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova și Casa Națională de Asigurări Sociale se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Luiza Gafton